

การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน
จังหวัดปทุมธานี*

THE DEVELOPMENT OF A LIFE SKILL-ENHANCING ACTIVITY MODEL OF EARLY
CHILDHOOD CHILDREN
IN PRIVATE SCHOOLS IN PATHUMTHANI PROVINCE

นภัสวรรณ สีดัวง, ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา และ นพพร จันทรนำชู

Napussawan Seeduang, Tippawan Sukjairungwattana and Nopporn Chantaranamchoo

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Faculty of Education, Silpakorn University

E-mail: pigpigky@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบทักษะชีวิตและสภาพทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี 2) พัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี 3) ทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี 4) ประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี ระเบียบการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองใช้รูปแบบในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนธัญวิทย์ จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน 2) คู่มือกิจกรรมประกอบการใช้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ปทุมธานี 3) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่นำรูปแบบกิจกรรมไปใช้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที่แบบไม่อิสระ (t-test for dependent) และการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี พบว่า 1) มีองค์ประกอบทักษะชีวิตปฐมวัย 4 ทักษะ ได้แก่ ด้านสังคม ด้านการสื่อสาร ด้านอารมณ์ และด้านการคิด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) และ 2) แบบการสัมภาษณ์มีค่าดัชนีความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.60-0.80

* Received January 26, 2023; Revised January 27, 2023; Accepted March 3, 2023

2. การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี พบว่า ที่พัฒนาขึ้นมีการจัดการเรียนรู้แบบ PAAI ที่พัฒนาขึ้นมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการวางแผน (P: Planing) ขั้นกำหนดกิจกรรม (A: Activity) ขั้นทำกิจกรรม (A: Action) และขั้นสรุปผล (I: Inferring) และผ่านการรับรองรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินให้มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.18

3. การทดลองใช้รูปแบบส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่เรียนรู้ทักษะชีวิตมีความสามารถในรูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ซึ่งมีความแตกต่างของค่าเฉลี่ย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ของผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทักษะชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ; เสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย; โรงเรียนเอกชน

ABSTRACT

The research objectives for this research are: 1) To study the components of life skills and skill conditions of early childhood children in private schools in Pathum Thani Province; 2) to design and develop the activities to promote life skills and to find the effectiveness of activities to promote early childhood life skills in private schools Pathum Thani Province; 3) To experimental the model of the activities to promote life skills in private schools in Pathum Thani province; 4) To evaluate and improve the form of activities for enhancing life skills of early childhood children in private schools in Pathum Thani Province. The study was a Mixed Methods Research in nature. The participants group of this research was 20 third year kindergarten students in the second semester of the 2021 academic year at Tanyawit school. The research tools are 1) the tools that were used for the experiment 1.1 12 lesson plans 1.2 Handbook of activities of early childhood life skills in private schools Pathum Thani Province; 2) Tools for collecting data of fidelity questionnaires of teachers using the activity model. This research was conducted using the research and development model and the basic experimental research model (pre-experimental study), which is a single-group experimental study measured with a pre- and post-test test (the onegroup pretest-posttest design). The data were analyzed by using statistics, mean, standard deviation and t-test for dependent and content analysis.

The results found that:

1. The study of basic early childhood life skills in private schools in Pathum Thani province found that

1) There are four basic early childhood life skills which are social, communication, emotional, and cognition. The average are in the high level ($=4.11$) and 2) The interview form had a content consistency index of 0.60-0.80.

2. The design and develop the activities to promote life skills and to find the effectiveness of activities to promote early childhood life skills in private schools Pathum Thani Province, it was found that the developed learning model PAAI was developed with 4 steps which are P (Plan), A (Activity), A (Action) and I (Inferring). All of these were evaluated by five educational experts assessed to have a high level of suitability. The total mean was 4.21 and the standard deviation was 0.18.

3. The experimental model for promoting early childhood life skills found that preschool children who learn life skills activities are competent in the form of activities to enhance early childhood life skills which has a difference in mean after the experiment and it was higher after the experiment. The students' life skills achievement was statistically significant at 0.05.

Keyword; Development model; Life skill early childhood children; Private schools

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้สามารถดำเนินชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองได้อย่างรวดเร็ว สามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทุกๆ ด้านซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชดังนี้ “การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคลในสังคม และบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้านจะทำให้สังคม และบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ” (กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช พระราชทานเนื่องในพระราชทานแก่คณะครูและนักเรียน ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 28 กรกฎาคม 2504, อ้างในทิศนา ชวนมนี, 2560) จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช จะเห็นว่าพระองค์ให้ความสำคัญกับการศึกษาในฐานะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เกิดความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเฉพาะแนวทางในการพัฒนาในเด็กปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ และสนับสนุนซึ่งกันและกันรวมทั้งการประยุกต์ใช้บทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กในชีวิตประจำวัน โดยในการพัฒนาทักษะชีวิตของคนไทยให้มี

คุณภาพควรเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัยเป็นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนา และสร้างทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ครูนำไปพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันให้รอดปลอดภัยจากการครอบงำของสื่อ และเทคโนโลยี และตั้งรับต่อการก้าวรุกทางสังคมอย่างรู้เท่าทัน การพัฒนาทักษะชีวิตเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงในการปลูกฝังและฝึกฝนให้นักเรียนมีพื้นฐานของทักษะชีวิตที่ดีงามครบถ้วน

ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้นนี้ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นต้นแบบในการนำผลที่ได้ไปพัฒนาการจัดกิจกรรมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยให้กับโรงเรียนเอกชนเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตั้งแต่เริ่มต้นจึงนับได้ว่าเป็นการหล่อหลอมพฤติกรรมที่ดีตั้งแต่เริ่มต้น การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นวิธีที่มีความต่อการพัฒนาทักษะชีวิตประจำวันอย่างมากจะทำให้ผู้เรียนมองเห็นความเชื่อมต่อการระหว่างการเรียนรู้ประสบการณ์ในชีวิตประจำวันด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาวิจัยอนุบาลเป็นวัยที่เหมาะสมที่ส่งเสริมให้มีพัฒนาการที่ดีในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาการจัดกิจกรรมในทักษะชีวิตเนื่องจากเป็น การปลูกฝังให้เขาได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม และสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบทักษะชีวิตและสภาพทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี
4. เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research)เชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 (Research : R1) ศึกษาองค์ประกอบทักษะชีวิตและสภาพทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 2 (Development : D1) พัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของรูปแบบการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 3 (Research : R2) ทดลองใช้รูปแบบส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 4 (Development : D2) ประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรม

ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 (Research : R1) ศึกษาองค์ประกอบทักษะชีวิต และสภาพทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย สำหรับการมาสร้างรูปแบบรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี โดยการสร้างแบบสอบถามการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน และแบบสัมภาษณ์สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานีโดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามระดับทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี
2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี

ขั้นตอนที่ 2 (Development : D1) พัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของรูปแบบการจัดกิจกรรม โดยมีลำดับดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี ที่ได้ศึกษาจากขั้นตอนที่ 1
2. คู่มือกิจกรรมประกอบการใช้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี
 - 2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต
 - 2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่นำคู่มือกิจกรรมประกอบการใช้รูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี

ขั้นตอนที่ 3 (Research : R2) ทดลองใช้รูปแบบส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย

กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ได้แก่เด็กปฐมวัยที่ศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนธัญวิทย์ จำนวน 20 คน

การจัดกิจกรรมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมโดยแบ่งตามองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้แผนการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยตามรูปแบบ PAAI มีทั้งหมด 12 กิจกรรม

ขั้นตอนที่ 4 (Development : D2) ประเมินและปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรม

นำผลการทดลองใช้การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี ที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 3 โดยผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของ รูปแบบ ได้แก่

1. ศึกษาความสามารถในทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยที่เกิดขึ้นหลังจากใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

2. ศึกษาความพึงพอใจของครู ที่นำคู่มือกิจกรรมประกอบการใช้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี

สรุปผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบทักษะชีวิตและสภาพทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาสภาพปัญหาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการมาสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี มีดังต่อไปนี้ จากการตอบแบบสอบถาม 34 ข้อ และการสัมภาษณ์เชิงลึก ประเด็นหลัก 10 ข้อ พบว่า องค์ประกอบของทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี ที่ให้ความสำคัญมาก คือ ในด้านทักษะชีวิตด้านสังคม ทักษะชีวิตด้านสื่อสาร ทักษะชีวิตด้านอารมณ์ และให้ความสำคัญน้อยสุดในด้านทักษะชีวิตด้านการคิด ซึ่งแบบสอบถามโดยรวมมีค่าเฉลี่ย (4.41) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(0.57)

2. เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี สรุปว่าแผนการจัดกิจกรรมในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PAAI ประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรม 12 แผน ซึ่งมีกระบวนการวางแผนความคิดในการจัดกิจกรรม โดยแผนการจัดกิจกรรมมีรายละเอียดได้แก่ แผนการจัดกิจกรรม จุดประสงค์ สาระ กิจกรรม ซึ่งอยู่ในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PAAI ประกอบด้วย P: Planning A:Activity A: Action และ I: Inferring ซึ่งได้รับการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

3. สรุปผลทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี ผลปรากฏดังต่อไปนี้

3.1) ผลการทดลองการจัดกิจกรรมของรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PAAI (Planning Activity Action Inferring) เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี พบว่า หลังการทดลอง เด็กปฐมวัยมีความสามารถในรูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3.2) ผลของรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี หลังสิ้นสุดแผนการจัดกิจกรรมจำนวน 12 แผน พบว่า การเปรียบเทียบผลของรูปแบบการจัดกิจกรรมก่อนร่วมกิจกรรม (Pretest) และหลังร่วมกิจกรรม (Posttest) ซึ่งมีความแตกต่างของค่าเฉลี่ย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ของผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทักษะชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. สรุปผลปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี ผลความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 และมีข้อเสนอแนะความคิดเห็นในความพึงพอใจของครูที่นำคู่มือกิจกรรมประกอบการใช้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี สรุปเป็นประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้ คือ ประเด็นที่ 1 กิจกรรมและสื่อการสอนดีมาก ประเด็นที่ 2 มีความประสงค์

เพิ่มเติมเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมให้มากขึ้น ประเด็นที่ 3 เด็กๆ ได้เรียนรู้และสนุกสนานกับกิจกรรมที่คุณครูได้เตรียมมาเป็นอย่างดี ประเด็นที่ 4 กิจกรรมที่ผู้วิจัยนำมาเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กๆ มากเป็นกิจกรรมที่เด็กๆ สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ และประเด็นที่ 5 มีความประสงค์ให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านการเขียนเพื่อให้สอดคล้องกับแนวการเรียนของโรงเรียนเอกชน

อภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นที่ 1 ผลองค์ประกอบทักษะชีวิตและสภาพทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี ผลของทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยที่มีต่อการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี จากการตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาระดับชีวิตทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ทักษะชีวิตด้านสังคม พบว่า ผลของการสร้างเสริมทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทักษะชีวิตด้านสังคมที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง 2) เด็กสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ และ 3) เด็กสามารถปฏิบัติตามสุภาษิตได้ตามวัย ทั้งนี้ครูมีความเห็นว่า บรรยากาศในการเรียนรู้ในด้านสังคมนักเรียนต้องรู้จักข้อตกลงสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ทำงาน และเล่นกับเพื่อนได้ และรับผิดชอบต่องานที่มอบหมาย

1.2 ทักษะชีวิตด้านสื่อสาร พบว่า ผลของการสร้างเสริมทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทักษะชีวิตด้านสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) เด็กสามารถเขียนชื่อตนเองได้ 2) เด็กสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง และ 3) เด็กพูดจาอ่อนหวาน พูดจามีหางเสียงกับผู้ใหญ่ ทั้งนี้เนื่องมาจากครูมองถึงสื่อการเรียนรู้ ที่สื่อสารได้ตามจุดประสงค์ รวมถึงทักษะการสื่อสารกับผู้อื่นได้ตรงประเด็น

1.3 ทักษะชีวิตด้านอารมณ์ ผลของการสร้างเสริมทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก ผลของการสร้างเสริมทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทักษะชีวิตด้านอารมณ์ที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) เด็กสามารถเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจของตนเอง 2) เด็กรู้ว่าตนเองรู้สึกอย่างไร และ 3) เด็กแสดงความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมมีความสนใจมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีการฝึกเข้าใจ การจัดการ และควบคุมอารมณ์ของตนเองกับสถานการณ์ต่างๆ ได้เหมาะสม เข้าใจความรู้สึกของคนอื่น และรู้จักการรอคอย ซึ่งถือเป็นบรรยากาศในการเรียนรู้จริยธรรมพื้นฐานที่เด็กเข้าใจได้ง่าย

1.4 ทักษะชีวิตด้านการคิด ผลของการสร้างเสริมทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทักษะชีวิตด้านการคิดที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) เด็กสามารถบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ได้ 2) เด็กสามารถจัดกลุ่มประเภทของสิ่งต่างๆ จากคุณลักษณะได้ และ 3) เด็กสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับจากยากไปหาง่ายในการคิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ และเรื่องตรรกะ เหตุผล มีการฝึกให้ผู้เรียนมีการคิดรวบยอด มีแนวคิดกับสิ่งต่างๆ

ในชีวิตประจำวัน และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นรู้จักการเชื่อมโยงความรู้ได้เป็นระบบ

ประเด็นที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ใช้แนวทางการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับทักษะชีวิต (Life Skill) มาบูรณาการสร้างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย 4 ขั้นตอน ได้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นการวางแผน (P: Planning) เป็นขั้นตอนกระบวนการวางแผนความคิดในการจัดกิจกรรมกิจกรรมทำอะไร กำหนดจุดประสงค์ เพื่ออะไร ใช้วิธีการอย่างไร การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การเตรียมสื่อวัสดุ-อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การวัด และประเมินผลโดยการสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการทำกิจกรรม สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม สังเกตการใช้อุปกรณ์ของเด็ก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์(Piaget) ที่เห็นว่าพัฒนาการทางด้านสติปัญญาเป็นผลจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำนึงถึงความสามารถของเด็กแต่ละคน ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง เด็กเรียนรู้ได้ดีในสภาพแวดล้อมที่ได้เตรียมเอาไว้อย่างดี พัฒนาประสาทสัมผัสที่ใช้ในการมองเห็น การได้ยิน การลิ้มรส การดมกลิ่นและการสัมผัส/จับ ให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการลงมือกระทำให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดทักษะต่างๆ

2. ขั้นกำหนดกิจกรรม (A: Activity) เป็นขั้นตอนการกำหนดกิจกรรมจากชีวิตประจำวัน กิจกรรมมีความหลากหลาย มีวิธีการที่หลากหลาย เช่น Cooking สาธิต ทดลอง สนทนา ทำกิจกรรมทั้งใน-นอกห้องเรียน บูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้จากการได้ลงกระทำสิ่งต่างๆผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hanley, Heal, Tiger and Ingvarsson ที่นำทักษะมาใช้ในช่วงกิจกรรมประจำวันคือ กิจกรรมวงกลม การเล่นอิสระ หรือกิจกรรมเสรี การรับประทานอาหารโดยผ่านทางการสอนการเป็นแบบอย่าง บทบาทสมมติ ซึ่งโปรแกรมการสอนดังกล่าวช่วยเพิ่มทักษะชีวิตมากขึ้น การเป็นแบบอย่างนำไปสู่การปฏิบัติโดยผ่านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ หรือกิจกรรมวงกลม

3. ขั้นทำกิจกรรม (A: Action)) เป็นขั้นตอนการทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้ผ่านการลงมือกระทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองมากที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ให้เด็กทำอย่างที่ตนสนใจ ดังที่ ทิศนา ขมมณี ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ใดสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และกิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้เรียนโดยตรงก็ยิ่งช่วยให้การเรียนรู้สนุกสนานในกิจกรรม

4. ขั้นสรุปผล (I: Inferring) เป็นขั้นตอนการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลโดยประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมร่วมทำกิจกรรม ความสามารถในการทำกิจกรรมและ การใช้วัสดุอุปกรณ์ของเด็กหลังการจัดกิจกรรม ครูผู้สอนประเมินเด็กนักเรียนด้วยการสังเกตพฤติกรรมเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ นลินี ณ นคร ที่กล่าวถึงการประเมินหมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมินอย่างครบถ้วนด้วยวิธีการ

และเครื่องมือที่หลากหลายให้อยู่ในรูปที่สามารถตีความหมายได้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย

ประเด็นที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี จากการจัดกิจกรรมของรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PAAI (Planning Activity Action Inferring) เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ซึ่งผลการทดลองของคู่มือรูปแบบการจัดกิจกรรมพบว่า หลังจากที่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทักษะชีวิตด้านสังคม ทักษะชีวิตด้านการสื่อสาร ทักษะชีวิตด้านอารมณ์ และทักษะชีวิตด้านการคิดสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมเพราะกิจกรรมตามรูปแบบ PAAI จัดกิจกรรมที่หลากหลายกิจกรรมเน้นการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าเพื่อให้เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้เกิดประสบการณ์ตรง ซึ่งสอดคล้องกับ Kolb ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมอยู่ก่อนแล้ว ผู้สอนพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนดึงประสบการณ์เดิมของตัวเองออกมาใช้ในการเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ที่เหมือนหรือแตกต่างไปจากตนเองให้เพื่อนได้ส่งเสริมผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเองด้วยความกระตือรือร้นอิสระ

ประเด็นที่ 4 ผลความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี จากการตอบแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของครูที่นำคู่มือกิจกรรมประกอบการใช้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากัน 4 ข้อ ได้แก่ 1) อธิบายการหลักการและเหตุผล ทฤษฎีและแนวคิด หลักการวัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง เนื้อหาการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้/สภาพแวดล้อม ประเมินผลการเรียนรู้เวลาในการจัดกิจกรรม และแผนการสอน 2) กระบวนการจัดกิจกรรมของรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PAAI อธิบายได้ชัดเจน 3) ครูกระตุ้นเด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติตามบริบทของสภาพแวดล้อมหรือตามธรรมชาติรอบตัวเด็ก และ 4) รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี ซึ่งครูผู้สอนมีความเห็นว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PAAI สามารถนำไปใช้ได้จริงในกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตได้ดีขึ้น ซึ่งตรงกับทฤษฎีของ Brunner ที่กล่าวว่า การสนับสนุนให้เด็กเกิดการค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ดีมีความหมายสำหรับผู้เรียน วิธีสอนให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการของผู้เรียนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างอิสระให้มากเพื่อช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

องค์ความรู้การวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี” ได้องค์ความรู้จากการวิจัยในเรื่ององค์ประกอบทักษะชีวิตและสภาพทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะชีวิตด้านสังคม ทักษะชีวิตด้านการสื่อสาร ทักษะชีวิตด้านอารมณ์ ทักษะชีวิตด้านการคิด และกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี

ในรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PAAI (Planning Activity Action Inferring) เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่มีขั้นตอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี ซึ่งเรียนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โดยการทำกิจกรรมจะช่วยเสริมสร้างให้เด็กได้พัฒนาทักษะชีวิต และรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิตโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ลงสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบ PAAI เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย

การพัฒนาแบบการจัดกิจกรรมแบบ PAAI (Planning Activity Action Inferring)

- หลักการ :** 1. ทักษะชีวิตเป็นสมรรถนะที่สำคัญที่ผู้เรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนา ปลุกฝัง และฝึกฝนให้มีทักษะชีวิตที่ครบถ้วนตั้งแต่ระดับปฐมวัย
2. จัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างเด็กให้พัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคม ทักษะชีวิตด้านการสื่อสาร ทักษะชีวิตด้านอารมณ์ และทักษะชีวิตด้านการคิด โดยใช้แนวคิดแนวคิดการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับทักษะชีวิต
3. การจัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงความสามารถของเด็กแต่ละคน ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง เด็กเรียนรู้ได้ดีในสภาพแวดล้อมที่ได้เตรียมเอาไว้อย่างดี พัฒนาประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการลงมือกระทำให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดทักษะต่างๆ

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ : เพื่อสร้างรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี

ทักษะชีวิต

ทักษะชีวิตด้านสังคม : การจัดกิจกรรมมีการสร้างบรรยากาศจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในสังคมจัดกิจกรรมให้เด็กได้ทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนเพื่อเรียนรู้พฤติกรรมของเพื่อนจากการทำงานร่วมกัน เล่นด้วยกันสื่อสารระหว่างกัน กระตุ้นให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยกันได้เล่นกับเพื่อน

ทักษะชีวิตด้านสื่อสาร : การจัดกิจกรรมจัดสภาพแวดล้อมรอบๆที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนตามหน่วยการจัดการเรียนรู้ที่จัดประสบการณ์ที่หลากหลายสอดคล้องกับคำศัพท์ที่มีบัตรคำศัพท์ ให้เด็กพูดชื่อวัตถุ-อุปกรณ์ในการทำกิจกรรม กระตุ้นให้เด็กพูดคุย สนทนาพูดบอกความต้องการของตนเอง รวมไปถึงการพูดคุยกับเด็กให้มาระหว่างทำกิจกรรมหรือระหว่างการเล่นของเด็กเป็นการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

ทักษะชีวิตด้านอารมณ์ : การจัดกิจกรรมสร้างความมั่นใจให้เด็กรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรม เริ่มต้นสร้างมิตรภาพที่ดีกับเด็กการยอมรับ ชื่นชมในตัวเอง เช่นการยิ้ม การสัมผัส การโอบกอดการทักทายการร้องเพลงและทำท่าทางประกอบร่วมกันกระตุ้นให้เด็กร่วมเล่นและทำกิจกรรมต่างๆด้วยความสนใจ ชื่นชมเมื่อเด็กทำได้ยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็กเปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการแสดงออก

ทักษะชีวิตด้านการคิด : การจัดกิจกรรมสร้างสิ่งแวดล้อมเปิดโอกาสให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับวัตถุ สิ่งของกระตุ้นให้เด็กเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ กระทำ เล่น สำรวจ ทดลองตั้งคำถาม ค้นหาคำตอบด้วยตนเองและให้เด็กมีประสบการณ์ตรงผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าและการเคลื่อนไหว มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมกับเด็กอื่นและผู้ใหญ่ทั้งนี้ให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ

ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้เด็กปฐมวัย : การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบโดยการทำกิจกรรมจะช่วยเสริมสร้างให้เด็กได้พัฒนาทักษะชีวิต โดยผ่านการบูรณาการจากทฤษฎีพัฒนาทางสติปัญญาของเพียเจท์ ทฤษฎีการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติของดิวอี้ ทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงสังคมของไวท์ฮีดสกี แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะชีวิต และรูปแบบการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวางแผน (Planning= P)

เป็นขั้นตอนการวางแผนความคิดในการจัดกิจกรรม กิจกรรมทำอะไร กำหนดจุดประสงค์ เพื่ออะไร ใช้วิธีการอย่างไร การเตรียมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การเตรียมสื่อวัสดุ-อุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การวัดและประเมินผลโดยการสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการทำกิจกรรม สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม สังเกตการใช้อุปกรณ์ของเด็ก

ทำกิจกรรม (Action= A)

เป็นขั้นตอนการทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้ผ่านการลงมือกระทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองมากที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ให้เด็กทำอย่างเต็มที่ สนใจโดยไม่เป็นอันคราย

Planning

Activity

P

A

PAAI

Model

A

I

Action

Inferring

กำหนดกิจกรรม (Activity = A)

เป็นขั้นตอนการกำหนดกิจกรรมจากชีวิตประจำวัน กิจกรรมมีความหลากหลาย มีวิธีการที่หลากหลาย เช่น Cooking สานิต ทดลอง สนทนา ทำกิจกรรมทั้งใน-นอก ห้องเรียน บูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้จากการได้ลงกระทำสิ่งต่างๆผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย

สรุปผล (Inferring = I)

เป็นขั้นตอนการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เป็นรายบุคคลโดยประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการร่วมทำกิจกรรม ความสามารถในการทำกิจกรรมและการใช้วัสดุอุปกรณ์ของเด็ก

ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบไปใช้

1. ผู้ที่นำไปประยุกต์ใช้ หรือ ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยควรมีการศึกษาคู่มือ เพื่อทำความเข้าใจ ขั้นตอนแต่ละขั้นตอนของรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นอย่าง ถ่องแท้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่เด็กปฐมวัยจะได้รับให้มากที่สุด

2. การจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นโดยการจัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงความสามารถของเด็กแต่ละคน ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง การจัด กิจกรรมจากชีวิตประจำวัน กิจกรรม มีวิธีการที่หลากหลาย เช่น Cooking สาธิต ทดลอง สนทนา ทำกิจกรรม ทั้งใน-นอกห้องเรียน บูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้จากการได้ลง กระทำสิ่งต่างๆผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าซึ่งเป็นการพัฒนาประสาทสัมผัสที่ใช้ในการมองเห็น การได้ยิน การลิ้ม รส การดมกลิ่นและการสัมผัส/จับ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเน้นให้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรม หรือลงมือกระทำ ด้วยตนเองให้มากที่สุด Learning by Doing เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้านคือทักษะชีวิต ด้านสังคม ทักษะชีวิตด้านการสื่อสาร ทักษะชีวิตด้านอารมณ์ และทักษะชีวิตด้านการคิด เด็กจะเรียนรู้ได้ดีใน สภาพแวดล้อมที่ได้เตรียมเอาไว้อย่างดี ส่งเสริมการเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิตโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.การจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นนี้ผู้ที่สนใจนำไปใช้ หรือครูผู้สอนปฐมวัยควรสอดแทรกหรือบูรณาการเข้าไปในกิจกรรมเสริม ประสบการณ์ หรือวิชาทักษะชีวิต โดยการทำกิจกรรมจะช่วยเสริมสร้างให้เด็กได้พัฒนาทักษะชีวิตด้านต่างๆ มี การกำหนดระยะเวลาในการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ให้มากขึ้น เช่น ระยะเวลา ภาคต้นของปีการศึกษานั้นๆเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้มีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและให้เกิดประโยชน์แก่ ตัวเด็กมากที่สุด และเพื่อให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบโรงเรียนรัฐบาล และเอกชน ในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะ ชีวิตเด็กปฐมวัย

2. การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ไปสู่การสร้างเสริม ทักษะชีวิตอย่างเป็นระบบในระดับการศึกษาประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และในระดับการศึกษาพิเศษ เป็น ต้น

3. การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนเอกชน ในระดับอำเภอ และจังหวัด เป็นต้น

บรรณานุกรม

- ทิตนา แคมมณี. (2562). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 22. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลินี ฦ นคร. (2557). การวัดและประเมินพุทธิปัญญาของเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวคิดเรื่องทักษะชีวิตและการพัฒนาทักษะชีวิตในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Brunner. (1963). **Brunner's intellectual development theory**. Retrieved January 20, 2021, from <http://www.baanjomyut.com>.
- Hanley, G.P., Heal, N.A., Tiger, T.H. and Ingvarsson, E.T. (2007) **Evaluation of a classwide teaching program for developing preschool life skills**. Journal of Applied Behavior Analysis, 40,277-300.
- Kolb, D. A. (1984). **Experiential learning: experience as the source of learning and development**. New Jersey: Prentice-Hall Inc.,